ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU ("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 12/2022, 15/2024 - autentično tumačenje i 5/2025)

AUTENTIČNO TUMAČENJE ODREDBI ČLANA 54 TAČKA B) I ČLANA 56 STAV (2) TAČKA D) ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 12/2022)

Član 1

(Predmet autentičnog tumačenja)

Utvrđuje se autentično tumačenje odredbe člana 54. tačka b) i odredbe člana 56. stav (2) tačka d) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 12/22 - u daljem tekstu: Zakon), a kojim se precizira pravilan smisao navedenih odredbi Zakona.

Član 2

(Pravilan smisao odredbe člana 54. tačka b) Zakona)

Član 54. tačka b) Zakona glasi:

"Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

b) donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i drugih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;"

Odredbu člana 54. tačka b) Zakona, u smislu nadležnosti za donošenje pravilnika o radu, treba razumjeti tako da je donošenje pravilnika o radu u nadležnosti upravnog odbora visokoškolske ustanove.

Član 3

(Pravilan smisao odredbe člana 56. stav (2) tačka d) Zakona)

Član 56. stav (2) tačka d) Zakona glasi:

"Senat visokoškolske ustanove:

d) donosi opće akte u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove;"

Odredbu člana 56. stav (2) tačka d) Zakona, u smislu nadležnosti za donošenje pravilnika o radu, treba razumjeti da donošenje pravilnika o radu kao općeg akta nije u nadležnosti senata visokoškolske ustanove.

Član 4

(Primjena autentičnog tumačenja i objavljivanje)

Ovo autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbi Zakona za koje se daje autentično tumačenje i isto će se objaviti u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

("Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 12/2022, 15/2024 - autentično tumačenje i 5/2025)

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuju se sistem, uslovi i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2

(Osnovni pojmovi)

U ovom zakonu su u upotrebi pojmovi sa sljedećim značenjem:

a) akademsko osoblje čine lica koja su izabrana u akademska zvanja koja mogu biti nastavna, naučnonastavna ili umjetnička i angažovana su na licenciranoj i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi.

b) kratki programi studija su programi stručnog osposobljavanja zainteresovanih osoba sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, studenata i lica sa stečenim srednjim obrazovanjem za uključivanje u radni proces;

c) dualni studij podrazumijeva oblik studija koji se realizuje u saradnji sa privrednim društvima i poslovnim subjektima u kojima je izvođenje nastavnog procesa podijeljeno između univerziteta i privrednih društava, odnosno poslovnih subjekata;

d) učenje na daljinu je formaliziran oblik studija samofinansirajućih studenata kojim se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu, a što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove;

e) cjeloživotno učenje obuhvata kontinuirano učenje koje traje tokom cijelog života, a u funkciji poboljšanja znanja, kvalifikacija i kompetencija u okvira lične, građanske i društvene perspektive u cilju zaposlenja.

f) diploma koju izdaje licencirana i akreditovana visokoškolska ustanova predstavlja javnu ispravu kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija;

g) dodatak diplomi (Diploma Supplement) je javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;

h) ECTS (European Credit Transfer System) je evropski sistem prenosa studijskih bodova i studijski bodovi se koriste za definisanje obima i zahtjevnosti svakog predmeta, a određuju se na bazi optimalnog radnog opterećenja studenta neophodnog za savladavanje predviđenog nastavnog gradiva;

i) izborni period u zvanju je vremenski interval koji počinje od datuma izbora u akademsko zvanje, bez obzira na naučnu oblast izbora ili nastavni predmet, a završava istekom perioda izbora u akademsko zvanje;

j) katedra je osnovna naučno-nastavna (umjetnička) jedinica univerziteta koja učestvuje u izvođenju nastave, istraživačkog i stručnog rada na univerzitetu;

k) mandat je vremensko razdoblje na koje se biraju nosioci rukovodećih funkcija ih predstavnici određenih kategorija;

l) novi studijski program je studijski program čijim se završetkom stiče akademsko zvanje koje se ranije nije moglo steći na toj visokoškolskoj instituciji;

m) rukovodne funkcije na visokoškolskoj ustanovi su: rektor, prorektor, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg senata, dekan, prodekan, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg naučno-nastavnog vijeća, predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg vijeća doktorskog studija, šef centra, voditelj laboratorije, šef katedre, direktor studentskog centra, direktor instituta i direktor visoke škole;

n) standardi i nonnativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona predstavljaju dokument koji, na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (u daljem tekstu: Ministarstvo), usvaja Vlada Kantona, a kojim se utvrđuju kriteriji čije ispunjavanje je neophodno za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;

o) studij (studiranje) je proces definiran nastavnim planom i programom u kojem student pohađa utvrđeni studijski program prvog, drugog ili trećeg ciklusa na licenciranoj i akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi, a nakon čijeg uspješnog završetka student stiče pravo na akademsku titulu odnosno određeno zvanje;

p) studijski program je skup obaveznih i izbornih nastavnih cjelina (predmeta) jednog ciklusa studija, čijim se savladavanjem stiču kompetencije, postižu zadati ciljevi i ishodi učenja, te stiče pravo na akademsku titulu odnosno određeno zvanje.

Član 3

(Upotreba rodnoosjetljivog jezika)

Gramatički izrazi upotrebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

Član 4

(Djelatnost visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Kanton i dio je međunarodnog, a posebno evropskog obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora.

DIO DRUGI - OSNOVNA NAČELA

POGLAVLJE I. CILJEVI I PRINCIPI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 5

(Osnovni ciljevi visokog obrazovanja)

Osnovni ciljevi visokog obrazovanja su:

a) ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti putem nastave i naučnoistraživačkog rada, i time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinca i društva;

b) pružiti mogućnost građanima da, u skladu sa propisima, pod jednakim uslovima uživaju korist visokog obrazovanja cijeli život;

c) razvoj nauke i unapređivanje umjetničkog stvaralaštva.

Član 6

(Strategija razvoja visokog obrazovanja)

(1) Razvoj djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona definiše se Strategijom razvoja visokog obrazovanja kojom se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja sektora, način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.

(2) Ministarstvo koordinira i vodi proces izrade Strategije razvoja visokog obrazovanja uvažavajući principe izrade strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine koji su propisani

Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 32/17) i Uredbom o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 74/19 i 2/21).

(3) Strategiju razvoja visokog obrazovanja donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona)

Član 7

(Principi visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja se temelji na sljedećim principima:

a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolske ustanove;

b) jedinstvu nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada;

c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i široj zajednici;

d) uvažavanju evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti, te usklađivanju s evropskim sistemom visokog obrazovanja;

e) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;

f) interakciji sa zajednicom i obavezi visokoškolske ustanove da razvija društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice;

g) učešću studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi sa pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;

h) ravnopravnosti visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik vlasništva, odnosno na to koje osnivač;

i) afirmaciji konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokoškolskog sistema;

j) obezbjeđivanju kvaliteta i efikasnosti studiranja;

k) konceptu cjeloživotnog obrazovanja.

POGLAVLJE II. AKADEMSKE SLOBODE I PRAVO NA VISOKO OBRAZOVANJE

Odjeljak A. Akademske slobode

Član 8

(Akademske slobode)

(1) Akademske slobode su:

a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i naučnoistiaživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okvira svojih licenci, bez miješanja organa javne vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća;

b) sloboda međusobne saradnje i udruživanja, u skladu sa važećim propisima.

(2) Akademska sloboda na visokoškolskoj ustanovi je sloboda svakog nastavnika, saradnika i studenta da obavlja svoju akademsku aktivnost u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 9

(Prava visokoškolske ustanove)

Visokoškolske ustanove imaju pravo:

a) izabrati svoje upravne i rukovodne organe i odrediti im mandat u skladu sa zakonom i statutom;

b) mediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima u skladu sa zakonom i statutom;

c) izabrati nastavno, saradničko i drago osoblje čiji je angažman povezan sa djelatnošću visokog obrazovanja;

d) odlučiti o kriterijima za upis i prijem studenata, kao i odrediti nastavne metode i provjere znanja studenata;

e) samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe, te istraživačke projekte;

f) u skladu sa nastavnim programom i standardima izabrati predmete koji će se predavati;

g) na univerzitetima dodjeljivati naučno-nastavna, naučna, istraživačka, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja u skladu sa zakonom i statutom;

h) samostalno urediti rad visokoškolske ustanove u okviru postojeće unutrašnje organizacije, u skladu sa zakonom;

i) zapošljavati osoblje u skladu sa zakonom.

Član 10

(Nepovredivost akademskog prostora)

(1) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv i u njega ne mogu ulaziti pripadnici policije i dragih organa za gonjenje i sprječavanje krivičnih djela bez dozvole rektora, direktora visoke škole ili lica koja su oni ovlastili.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, s ciljem sprječavanja krivičnog djela ili zaustavljanja izvršenja krivičnog djela, mogu se preduzimati neophodne mjere, s tim da se o preduzetim radnjama odmah obavijesti uprava visokoškolske ustanove.

Član 11

(Jezik studija)

Visokoškolska ustanova organizira i izvodi studije na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik, uz ravnopravnu upotrebu oba pisma (latinice i ćirilice), a pojedine dijelove studija, kompletne studijske programe, kao i izradu i odbranu diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije, može organizirati i izvoditi na stranom jeziku, u skladu sa statutom i drugim općim aktima.

Odjeljak B. Pravo na visoko obrazovanje

Član 12

(Pravo na visoko obrazovanje)

Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja ispunjavaju uslove stručne spreme propisane Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju

u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 59/07 i 59/09, u daljem tekstu: Okvirni zakon), bez obzira na rasu, boju kože, spol, seksualnu orijentaciju, etničko, nacionalno ili socijalno porijeklo, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, vezu s nekom nacionalnom zajednicom, status stečen rođenjem, fizički ili drugi nedostatak, imovinsko stanje, rođenje, starosnu dob ili neki drugi status.

Član 13

(Pristup studiju stranim državljanima)

(1) Visokoškolska ustanova će osigurati pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu sa utvrđenim načelima u Evropskom području visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uslovima kao i državljanima Bosne i Hercegovine, afirmirajući mobilnost studenata i nastavnika.

(2) Osnivač može odrediti različitu cijenu školarine za studente strane državljane.

DIO TREĆI - VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 14

(Univerzitet i visoka škola)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju univerziteti i visoke škole.

(2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnim i istraživačkim radom, koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa, sa ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva u Bosni i Hercegovim i Kantonu; obrazovni, kulturni, društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine; promociju demokratskog građanskog društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkog rada i koja realizira najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti - prirodne nauke, tehničke nauke, društvene nauke, biomedicina i zdravstvo, biotelmičke i humanističke nauke.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana univerzitet u polju umjetnosti može se osnovati ako ima sva tri nivoa studija iz najmanje tri oblasti

umjetnosti.

(4) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditovana za davanje diploma i stepena prvog ciklusa, sa ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i Kantona, kao i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanje visokih standarda nastave i učenja, koja realizira najmanje jedan studijski program iz jedne naučne oblasti i ispunjava druge uslove u skladu sa zakonom.

(5) Visokoškolska ustanova može organizirati smještaj i ishranu studenata u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

Član 15

(Javnost rada)

(1) Rad visokoškolske ustanove je javan.

(2) Na visokoškolskoj ustanovi nije dozvoljeno političko ili stranačko organiziranje niti djelovanje.

Član 16

(Imovina visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.

(2) Imovina visokoškolske ustanove obezbijeđena od osnivača za osnivanje i rad visokoškolske ustanove imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.

(3) Visokoškolska ustanova ne može raspolagati nepokretnostima u vlasništvu osnivača bez prethodno pribavljene saglasnosti Skupštine Kantona za javnu ustanovu.

(4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(5) Imovina visokoškolske ustanove stečena poklonom i zaviještanjem je vlasništvo visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.

(6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni, u skladu sa

zakonom.

(7) Imovina visokoškolske ustanove ne može biti iskorištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove ili uzurpacije prava osnivača od strane dragih subjekata ili same visokoškolske ustanove.

(8) Imovinske interese javne visokoškolske ustanove u postupcima pred sudom ili dragim nadležnim organom zastupa Kantonalno pravobranilaštvo.

DIO ČETVRTI - OSNIVANJE, STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK RADA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

POGLAVLJE I. OSNIVANJE

Odjeljak A. Osnivanje visokoškolske ustanove

Član 17

(Status visokoškolske ustanove)

(1) Univerzitet i visoka škola osnivaju se kao ustanove.

(2) Javne visokoškolske ustanove obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.

(3) Visokoškolska ustanova ima status pravnog lica.

Član 18

(Osnivači visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.

(2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, u kojem slučaju se njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti utvrđuju ugovorom.

(3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.

(4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati Skupština Kantona, samostalno ili zajedno sa drugim fizičkim ili pravnim licima, na prijedlog Vlade Kantona.

Odjeljak B. Elaborat o osnivanju

Član 19

(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, formira ekspertsku komisiju koja će pripremiti elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.

(2) Članovi ekspertske komisije su univerzitetski nastavnici iz naučne i stručne oblasti za koju se osniva visokoškolska ustanova.

(3) Elaborat iz stava (1) ovog člana sadrži dokaze o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove, kao i dokaze da su ispunjeni propisani uslovi za osnivanje i rad visokoškolske ustanove.

(4) Elaborat se podnosi Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kultura i sport Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa zahtjevom za donošenje lješenja o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 20

(Komisija matičara)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona za javnu ustanovu, prije donošenja akta o osnivanju usvaja elaborat.

(2) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada Kantona nakon usvajanja elaborata, imenuje komisiju matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvještaja.

(3) Komisija matičara:

a) donosi nastavne planove i nastavne programe;

b) donosi opći akt o pravilima studija;

c) objavljuje konkurs i vrši izbor nastavnika i suradnika za uže naučne, odnosno umjetničke oblasti ih za nastavne predmete prve i druge godine studija, od kojih najmanje jednu polovinu u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, u skladu sa odredbama ovog zakona;

d) predlaže broj studenata za upis u prvu godinu studija.

(4) Bliži propis o sastavu i radu komisije matičara donosi ministar Ministarstva (u daljem tekstu: ministar).

Član 21

(Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Kada osnivač pozitivno ocijeni izvještaj komisije matičara donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.

(2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:

a) naziv osnivača;

b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;

c) djelatnost visokoškolske ustanove;

d) iznos i sredstva za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja;

e) izvori i način obezbjeđivanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;

f) međusobna prava i obaveze između osnivača i visokoškolske ustanove;

g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima;

h) prava, obaveze i odgovornost visokoškolske ustanove u pravnom prometu;

i) lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati visokoškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti;

j) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove;

k) draga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

Član 22

(Rješenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada)

(1) Ministarstvo formira komisiju koja ispituje uslove za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.

(2) Komisija broji pet članova i čine je univerzitetski nastavnici i najmanje jedan predstavnik osnivača.

(3) Na osnovu pozitivne ocjene komisije. Ministarstvo donosi ljšenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada i

obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

(4) Rješenje iz stava (3) ovog člana je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ah se može pokrenuti upravni spor.

Odjeljak C. Standardi i kriteriji

Član 23

(Standardi i kriteriji)

(1) Visokoškolska ustanova može početi sa radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kriterije i standarde za osnivanje visokoškolske ustanove, koje donosi Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

(2) Visokoškolska ustanova ispunjava kadrovske uslove ako akademsko osoblje koje je u radnom odnosu izvodi najmanje jednu polovinu nastave na nastavnim predmetima za sve cikluse koje organizira utvrđenim nastavnim planom, osim na akademiji umjetnosti.

(3) Izuzetno, za studij medicinske grupe nauka, broj angažiranih zaposlenika iz zdravstvene institucije /ustanove u nastavnom procesu u visokoškolskoj ustanovi ulazi u broj nastavnika iz stava (2) ovog člana, a što se regulira posebnim ugovorom između visokoškolske ustanove i zdravstvene institucije /ustanove.

(4) Uslovi iz stava (2) ovog člana, ne primjenjuju se na nove studijske programe u periodu od 5 godina od njihovog pokretanja.

Član 24

(Dozvola za rad)

(1) Nakon donošenja rješenja o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada, obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, kao i akta o osnivanju, na zahtjev visokoškolske ustanove. Ministarstvo izdaje dozvolu za rad - licencu.

(2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stiče status pravnog lica.

Član 25

(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona)

(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u dragoj državi može organizirati studij na području Kantona uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

(2) Na osnovu saglasnosti iz stava (1) ovog člana Ministarstvo utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 23. ovog zakona.

Član 26

(Periodično utvrđivanje u slova za rad)

(1) Ministarstvo najmanje jednom, u pet godina utvrđuje da li visokoškolska ustanova ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno, studijski program visokoškolske ustanove ne ispunjava uslove, utvrdit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti manji od jedne godine.

(3) U roku iz stava (2) ovog člana ne može se vršiti upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja ne ispunjava uslove iz ovog zakona.

(4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacionom dijelu koji ne ispunjavaju uslove iz ovog zakona. Ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.

(5) Pravosnažno lješenje o trajnoj zabrani rada Ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

POGLAVLJE II. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK RADA

Član 27

(Statusne promjene)

(1) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, proširiti, odnosno promijeniti djelatnost, naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje.

(2) Prije donošenja odluke o statusnoj promjeni osnivač usvaja elaborat o opravdanosti statusne promjene.

(3) Elaborat sadrži: opravdanost potrebe za statusnom promjenom, dužinu trajanja studija, okvirni nastavni plan i nastavni program, stručni naziv koji se stiče po završetku studija, ispunjavanje općih i posebnih uslova po standardima visokog obrazovanja i normativima, sredstva potrebna za ispunjavanje tih uslova i način njihovog osiguravanja.

(4) Prijedlog elaborata osnivaču podnosi visokoškolska ustanova.

Član 28

(Prestanak rada visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:

a) ako više ne postoji potreba za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;

b) ako prestanu da postoje uslovi za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;

c) ako je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti, zbog toga što ne ispunjava uslove u skladu sa zakonom, a u roku određenom u izrečenoj mjeri nije ispunila te uslove;

d) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar;

e) ako je u nemogućnosti da ispunjava zakonom propisane obaveze, a aktom o osnivanju nije utvrđena odgovornost osnivača za te obaveze;

f) ako se pripoji dragoj visokoškolskoj ustanovi, spoji sa dragom visokoškolskom ustanovom ili podijeli na dvije ili više visokoškolskih ustanova;

g) ako se organizira kao privredno društvo;

h) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

(2) Akt o prestanku rada visokoškolske ustanove donosi osnivač.

(3) Aktom o prestanku rada visokoškolske ustanove utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i draga pitanja od značaja za prestanak rada visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(4) U slučaju prestanka rada javne visokoškolske ustanove osnivač je dužan zatečenim studentima omogućiti završetak započetih studija.

(5) Prije donošenja akta o prestanku rada javne visokoškolske ustanove iz razloga utvrđenih u tački a), b) i e) Vlada Kantona formira ekspertsku komisiju sa zadatkom da pripremi elaborat o opravdanosti prestanka rada javne visokoškolske ustanove.

Član 29

(Obaveze nakon prestanka rada visokoškolske ustanove)

Odgovornost osnivača je da u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove osigura trajno čuvanje javnih isprava, arhiva i drage dokumentacije u skladu sa zakonom.

DIO PETI - LICENCA I AKREDITACIJA

POGLAVLJE I. KRITERIJI ZA LICENCIRANJE

Član 30

(Licenca)

(1) Licenca je dozvola za rad koju izdaje Ministarstvo i kojom se visokoškolskoj ustanovi dozvoljava pružanje usluga visokog obrazovanja.

(2) Licencom se utvrđuje vrsta ustanove, akreditovani studijski programi, kao i stepeni i diplome koje se mogu dodjeljivati.

(3) Kriterije iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo na osnovu preporuke Agencije.

Član 31

(Licenciranje)

Visokoškolska ustanova može početi da radi i obavlja svoju djelatnost nakon dobijanja licence.

Član 32

(Akreditacija)

(1) Akreditacija je proces kojim se na osnovu vanjske revizije i ocjene kvaliteta potvrđuje daje visokoškolska ustanova u svom radu i

studijski program koji ona izvodi ispunila utvrđene standarde i kriterije.

(2) Standarde i kriterije za akreditaciju donosi Agencija.

(3) Stručnjake za ocjenu i reviziju kvaliteta određene visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa imenuje ministarstvo sa liste eksperata koju vodi Agencija.

(4) U postupku akreditacije doktorskog studijskog programa utvrđuje se da li su ispunjeni uslovi za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada, u skladu sa zakonom.

(5) Postupak akreditacije bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE II. POSTUPAK IZDAVANJA AKREDITACIJE

Član 33

(Postupak izdavanja akreditacije)

(1) Zahtjev za akreditaciju visokoškolska ustanova, odnosno osnivač podnosi Ministarstvu najmanje šest mjeseci prije datuma za koji se traži akreditacija.

(2) U postupku akreditacije Ministarstvo može:

a) izdati uvjerenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa;

b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uslova, kvaliteta rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;

c) donijeti lješenje kojim se zahtjev odbija.

(3) Akreditacija po zahtjevu iz stava (1) ovog člana izdaje se najduže na pet godina, nakon čega se mora provesti ponovna akreditacija.

(4) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

Član 34

(Ovlaštenje akreditovane visokoškolske ustanove)

(1) Akreditovana i licencirana visokoškolska ustanova je jedina ovlaštena dodjeljivati akademske titule i zvanja i izdavati diplome navedene u lješenju o akreditaciji.

(2) Neće se priznati akademske titule, stručna i naučna zvanja i diplome koje su izdale visokoškolske ustanove bez akreditacije i licence.

Član 35

(Oduzimanje licence)

(1) Ako se na temelju inspekcijskog nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati uslove iz licence i akreditacije, a uočeni propusti se ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica na kvalitet studija, Ministarstvo će na osnovu mišljenja i preporuka Agencije, rješenjem oduzeti licencu.

(2) Ako se uočeni nedostaci mogu otkloniti Ministarstvo će ostaviti rok, ne duži od šest mjeseci, u kojem visokoškolska ustanova mora otkloniti uočene nedostatke

POGLAVLJE III. SAMOVREDNOVANJE I OSIGURAVANJE KVALITETA

Član 36

(Samovrednovanje i osiguravanje kvaliteta)

(1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje i donosi dokument o politici osiguravanja kvaliteta i metode samo vrednovanja za sva tri studijska ciklusa.

(2) Visokoškolske ustanove će razviti vlastite sisteme osiguravanja kvaliteta kako bi osigurali kvalitet i realizaciju svoje obrazovne misije

(3) Visokoškolska ustanova sprovodi kontinuirano, po pravilu na kraju akademske godine, a najviše u intervalima od tri akademske godine, postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uslova rada.

(4) Postupak iz stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice sprovode u skladu sa statutom,

odnosno opštim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrednovanja koje utvrđuje senat.

(5) Izvještaj o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.

(6) Na zahtjev Ministarstva, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova dostavlja informaciju o postupku i rezultatima samovrednovanja i ocjene kvaliteta, kao i druge podatke od značaja za osiguranje kvaliteta.

Član 37

(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi periodične interne evaluacije u skladu sa trajanjem nastavnih ciklusa utvrđenih ovim zakonom i statutom.

Član 38

(Uspostavljanje informacionog sistema)

(1) Visokoškolska ustanova uspostavlja informacioni sistem kojim se osigurava realizacija mjera politike osiguranja kvaliteta i stalni pristup informacijama o:

a) progresu studenata i uspješnosti;

b) uposlenosti diplomiranih studenata;

c) zadovoljstvu studenata nastavnim programima;

d) efikasnosti nastavnog osoblja;

e) strukturi studentske populacije;

f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;

g) indikatorima performansi ustanove;

h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

(2) Za potrebe održavanja informacionog sistema, visokoškolska ustanova uspostavlja informatičku službu u skladu sa standardima i normativima.

Član 39

(Misija visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova donosi, publikuje, i kontinuirano ažurira misiju, odnosno izjavu o misiji, kojom precizno i sažeto opisuje visokoškolsku ustanovu, definiše njen status, identifikuje postavljene ciljeve i politike, određuje način prilagođavanja organizacione strukture ustanove potrebama studenata i društvene zajednice, te daje naznake o načinu realizacije postavljenih ciljeva.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE, REGISTAR

Član 40

(Matične knjige i evidencije)

(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su završila prvi, drugi, odnosno treći ciklus visokog obrazovanja, stekla visoku stmčnu spremu, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplomi kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplomi čuvaju se trajno.

(3) Bliži propis o načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi donosi ministar.

(4) Općim aktima visokoškolske ustanove uređuje se način vođenja druge evidencije.

Član 41

(Javne isprave)

(1) Na osnovu službene evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.

(2) Javne isprave u smislu stava (1) ovog člana su:

a) diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju;

b) dodatak diplomi o stepenu stmčne spreme;

c) diploma o stečenom naučnom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka;

d) dodatak diplomi o stečenom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka;

e) indeks;

f) ispisnica;

g) uvjerenje o diplomiranju;

h) uvjerenje o položenim ispitima;

i) uvjerenje o uspjehu u toku studija;

j) uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja;

k) druge isprave u skladu sa zakonom.

(3) Indeks kao javna isprava može se izdati u vidu elektronske kartice.

(4) Bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi, donosi ministar.

Član 42

(Izdavanje javne isprave)

(1) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave odvojeno.

(2) Na zahtjev studenta visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i o postignutim rezultatima.

(3) Diploma se izdaje najednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i po zahtjevu na engleskom jeziku, a dodatak diplomi izdaje se na jednom od službenih jezika države Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.

Član 43

(Priznavanje inostranih kvalifikacija i perioda studija)

(1) Za priznavanje inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i perioda studija nadležne su visokoškolske ustanove na području Kantona.

(2) Priznavanje inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija i perioda studija vrši se prema Pravilniku o priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija, koji donosi ministar Ministarstva.

Član 44

(Ništavnost javnih isprava)

(1) Diplomu, odnosno dodatak diplomi Ministarstvo oglašava ništavnim ako su izdati od neovlaštene ustanove ili su potpisani od neovlaštenog lica ili imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na način utvrđen zakonom i studijskim programom.

(2) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.

(3) Visokoškolska ustanova oglašava ništavnom diplomu o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, ako utvrdi da doktorska disertacija nije originalan naučni, odnosno umjetnički rezultat.

Član 45

(Razlozi za ništavnost javnih isprava)

(1) Javne isprave iz člana 41. ovog zakona, izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona, a nema dozvolu za rad na području Kantona izdatu u skladu sa ovim zakonom, su ništavne.

(2) Nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku po službenoj dužnosti zabranjuje rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Kantona suprotno odredbi stava (1) ovog člana.

Član 46

(Registar)

(1) Ministarstvo vodi evidenciju visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: registar).

(2) Sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

DIO SEDMI - STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 47

(Statut visokoškolske ustanove)

(1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Statut donosi senat visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje Upravnog odbora.

(3) Izmjene i dopune statuta vrše se odlukom, na način i u postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 48

(Sadržaj statuta)

Statut sadrži odredbe kojima se reguliraju sljedeća pitanja:

a) organizacija visokoškolske ustanove;

b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;

c) pravila za izbor članova upravnog odbora;

d) način organiziranja i izvođenje studija;

e) pravila studiranja i prava studenata;

f) izbor u nastavno-naučna, umjetničko-nastavna, naučna, istraživačka i saradnička zvanja;

g) način implementacije Evropskog kreditnog transfer sistema (u daljem tekstu: ECTS);

h) kriteriji za dodjelu akademskih titula;

i) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;

j) ovlaštenja visokoškolske ustanove u pravnom prometu;

k) organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica;

l) statusne promjene, obrazovanje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;

m) ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;

n) akademska, finansijska i draga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu;

o) organizaciju naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;

p) kriteriji za provođenje procesa evaluacije i objavljivanje rezultata provedene evaluacije;

r) broj članova senata i način njihovog biranja;

s) oblik i nivo učešća studenata u radu ustanove;

t) način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem;

u) druga pitanja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIO OSMI - ORGANI VISOKOŠKOLSKI USTANOVE

Član 49

(Organi visokoškolske ustanove)

(1) Organi Univerziteta su:

a) upravni odbor,

b) senat,

c) rektor.

(2) Organi visoke škole su:

a) upravni odbor,

b) senati

c) direktor.

(3) Visokoškolska ustanova može imati i drage stručne organe za vođenje poslovanja ili nadzorne organe, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom.

(4) Osoba angažovana na javnoj visokoškolskoj ustanovi može obavljati najviše jednu rukovodnu funkciju, osim ako nije drugačije propisano osnivačkim aktom.

(5) Obaveza svih organa upravljanja, rukovođenja, nadzora i dragih organa Univerziteta je da u postupku izbora i imenovanja osiguraju odgovarajuću spolnu zastupljenost.

Član 50

(Organi privatne visokoškolske ustanove)

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja kao i način rada i odlučivanja organa privatne visokoškolske ustanove, uređuje se statutom, s tim što se mora obezbijediti odgovarajuće učešće predstavnika akademskog osoblja i studenata u donošenju odluka koje su od njihovog interesa.

Član 51

(Upravni odbor)

Organ upravljanja visokoškolskom ustanovom je upravni odbor.

Član 52

(Sastav, broj i mandat upravnog odbora)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima sedam članova i čine ga četiri predstavnika iz reda osnivača koje imenuje osnivač, te dva predstavnika iz reda stalno uposlenih i jedan predstavnik iz reda studenata koje imenuje senat u skladu sa statutom u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa.

(2) Predsjednik upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje se iz reda osnivača.

(3) U slučaju javne visokoškolske ustanove članove upravnog odbora iz reda osnivača imenuje Vlada Kantona u skladu sa odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 12/03, 34/03 i 65/13), a dva predstavnika iz reda stalno uposlenih i jednog predstavnika iz reda studenata imenuje senat visokoškolske ustanove u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa u skladu sa statutom.

(4) Senat je obavezan u roku od 15 dana od dana imenovanja članova upravnog iz stava (3) ovog člana dostaviti Ministarstvu akt o imenovanju članova upravnog odbora.

(5) Mandat članova upravnog odbora koje imenuje osnivač je četiri godine, a mandat članova upravnog odbora koje imenuje senat je vezan za mandat članova upravnog odbora koje imenuje osnivač.

(6) Postupak izbora novih članova upravnog odbora pokreće se tri mjeseca prije isteka mandata imenovanim članovima upravnog odbora.

(7) Članovima upravnog odbora javne visokoškolske ustanove pripada naknada za rad u upravnom odboru u visini koju utvrdi Vlada Kantona.

(8) Rektor, prorektori, rukovodioci organizacioinh jediinca univerziteta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.

Član 53

(Razrješenje člana upravnog odbora)

(1) Osnivač razrješava člana upravnog odbora kojeg je imenovao i prije isteka mandata na koji je imenovan:

a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;

b) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove (sukob interesa);

c) ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;

d) na njegov lični zahtjev;

e) ako ne ispunjava dužnost člana upravnog odbora u skladu sa utvrđenim smjernicama ili uputama;

f) u dragim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

(2) U slučaju javne visokoškolske ustanove člana upravnog odbora iz reda osnivača iz razloga nabrojanih u tačkama a), b), c), d), e) i f) stava (1) ovog člana razrješava Vlada Kantona.

(3) Razrješenje člana upravnog odbora visokoškolske ustanove kojeg imenuje senat bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(4) Mandat člana upravnog odbora koji je imenovan na mjesto razriješenog člana upravnog odbora iz stavova (2) i (3) ovog člana, traje do isteka mandata aktuelnog upravnog odbora.

Član 54

(Nadležnost upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) na prijedlog senata daje prethodno mišljenje na Statut visokoškolske ustanove,

b) na prijedlog rektora donosi akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i dragih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona, te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnik o radu, kao i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

c) donosi odluku o osnivanju dragih pravnih lica, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) utvrđuje planove finansiranja i razvoja, uključujući i organizovanje novih organizacionih jedinica i studijskih programa;

e) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;

f) na prijedlog rektora donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun i usvaja izvještaj o izvršenju finansijskog plana iz člana 59. stav (1) tačka l) ovog Zakona;

g) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, odnosno direktora u domenu finansijskog poslovanja;

h) rješava pitanja odnosa sa osnivačem;

i) odlučuje o korištenju sredstava za rad preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o prigovora zaposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

k) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove;

l) donosi konačnu odluku o izbora i razrješenju direktora studentskog centra;

m) razrješava rektora univerziteta i direktora visoke škole, ako ga ne razriješi senat;

n) obavlja i drage poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Član 55

(Sastav senata)

(1) Senat je najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja u visokoškolskoj ustanovi, kao i predstavnici studenata.

(2) Broj članova, sastav i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

(3) Najmanje 15% članova senata su studenti, predstavnici sva tri studijska ciklusa, koje bira studentski predstavnički organ.

Član 56

(Nadležnost senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Senat visokoškolske ustanove:

a) donosi Statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje Upravnog odbora;

b) donosi Etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i suradnika, dragih zaposlenih i studenata, odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informiranja i uopće o nastupanju visokoškolske ustanove, nastavnika, saradnika i studenata u pravnom prometu;

c) predlaže upravnom odbora godišnji program rada visokoškolske ustanove;

d) donosi opće akte u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove iz domena akademskih pitanja;

e) donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;

f) bira i razrješava rektora univerziteta, direktora visoke škole, a prorektore na obrazloženi prijedlog rektora;

g) donosi konačne odluke po prigovora kandidata za izbor i razrješenje dekana i prodekana, kao i direktora instituta;

h) bira akademsko osoblje na prijedlog naučno- nastavnog vijeća, odnosno vijeća organizacione jedinice;

i) donosi konačne odluke po prigovora kandidata za izbor u akademska zvanja;

j) imenuje komisije u postupku stjecanja doktorata nauka;

k) dodjeljuje počasno zvanje "profesor emeritus", te "počasni doktor nauka";

l) daje inicijativu upravnom odbora za organiziranje i ukidanje fakulteta i dragih organizacionih jedinica univerziteta, kao i studijskih programa;

m) predlaže razvojne i organizacione planove;

n) imenuje stalna ili privremena tijela, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;

o) propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koje imenuje senat;

p) predlaže upisnu politiku;

r) obavlja drage poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(3) Senat ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i dragih organa visokoškolske ustanove i predstavničkih tijela studenata.

Član 57

(Rektor univerziteta i direktor visoke škole)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor visoke škole, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Za rektora javnog univerziteta bira se nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora koji ispunjava uslove za to zvanje na univerzitetu na kojem se prijavljuje.

Za direktora javne visoke škole bira se lice koje ispunjava uslove za nastavnika te visoke škole.

Član 58

(Izbor rektora i direktora visoke škole)

(1) Rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole bira i konačno imenuje senat na osnovu javnog konkursa na mandat od četiri godine, i može biti ponovo izabran.

(2) Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u istoj visokoškolskoj ustanovi.

(3) Postupak izbora rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole mora osigurati poštovanje principa zakonitosti, kvaliteta i tajnosti.

(4) Postupak izbora, uslovi i kriteriji za izbor rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole utvrđuju se osnivačkim aktom i statutom.

Član 59

(Nadležnost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;

b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;

c) predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;

e) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;

f) predlaže upravnom odbora, senatu i osnivaču osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;

g) predlaže upravnom odbora unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;

h) predlaže imenovanje prorektora univerziteta;

i) izvršava odluke upravnog odbora, senata i drugih organa visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;

k) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;

l) podnosi upravnom odbora izvještaj o izvršenju finansijskog plana;

m) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana;

n) učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;

o) obavlja i drage poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor ne može biti imenovan za predsjedavajućeg senata visokoškolske ustanove.

Član 60

(Prorektor univerziteta)

(1) Prorektora na univerzitetu imenuje senat na obrazloženi prijedlog rektora i mandat izabranog prorektora vezan je za mandat rektora.

(2) Postupak izbora prorektora javnog univerziteta osigurava poštovanje principa zakonitosti, kvaliteta i tajnosti.

(3) Prorektor pomaže u radu rektoru visokoškolske ustanove.

(4) Prorektor može učestvovati u radu senata bez prava glasa.

(5) Broj prorektora, uslovi i nadležnosti prorektora bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 61

(Odgovornost rektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.

(2) Rektor, odnosno direktor jednom godišnje podnosi senatu i upravnom odbora izvještaj o svom radu.

Član 62

(Razrješenje rektora, prorektora univerziteta i direktora visoke škole)

(1) Rektora, prorektora i direktoru visoke škole prestaje mandat:

a) istekom perioda na koji je imenovan;

b) ostavkom;

c) prijevremenim razrješenjem;

d) izborom na neku drugu funkciju nespojivu sa funkcijom koju obavlja;

e) danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen za krivično djelo.

(2) Senat donosi odluku o razrješenju rektora, prorektora i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:

a) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;

b) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove;

c) zbog neopravdane odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

d) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled institucije i funkcije koju obavlja;

e) ako ne izvršava odluke senata u skladu sa obavezom iz člana 59. stav (1) tačka i) ovog Zakona.

(3) Senat na prijedlog upravnog odbora donosi odluku o razrješenju rektora javnog univerziteta i direktora visoke škole i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan u sljedećim slučajevima:

a) ako ne izvršava odluke upravnog odbora u skladu sa obavezom iz člana 59. stav (1) tačka i) ovog Zakona, ukoliko se odluke odnose na finansijsko poslovanje.

b) ako odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove protivno odredbi člana 59. stav (1)

tačka j) ovog Zakona.

c) ako upravni odbor ne usvoji izvještaj o izvršenju finansijskog plana iz člana 59. stav (1) tačka l) ovog Zakona.

d) ako Skupština Kantona ne usvoji izvještaj o poslovanju i rezultatima rada visokoškolske ustanove.

(4) Ako senat ne razriješi rektora i direktora visoke škole zbog razloga navedenih u stavu (3) ovog člana u roku od 15 dana od prijema prijedloga za razrješenje, upravni odbor razrješava rektora javnog univerziteta i direktora javne visoke škole.

(5) U slučaju prijevremenog razrješenja rektora univerziteta ili direktora visoke škole, senat je obavezan u roku od dva dana od dana prijevremenog razrješenja rektora univerziteta ili direktora visoke škole imenovati vršioca dužnosti rektora ili direktora visoke škole.

(6) Obrazložen prijedlog za razrješenje rektora i direktora visoke škole, zbog jednog ili više razloga navedenih u ovom članu, senatu može podnijeti:

a) ministar,

b) osnivač visokoškolske ustanove kao ustanove,

c) najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora.

d) najmanje jedna trećina članova senata,

e) najmanje tri naučno-nastavna odnosno umjetnička vijeća organizacionih jedinica.

(7) Obrazložen prijedlog za razrješenje prorektora zbog jednog ili više razloga navedenih u stavovima (1) i (2) ovog člana, senatu podnosi rektor.

(8) Postupak razrješenja prorektora uređuje se statutom visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom.

(9) Lice koje je razriješeno prije isteka mandata ne može ponovo obavljati istu funkciju, odnosno ne može biti ponovo imenovano na istu funkciju.

Član 63

(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obustavlja od izvršenja opći i pojedinačni akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje općeg i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i dužan je da o tome obavijesti Ministarstvo.

(2) U slučaju nepostupanja ovlaštenih osoba iz stava (1) ovog člana, obaveza Ministarstva je da ukoliko u vršenju nadzora putem nadležne inspekcije utvrdi da su odluke koje donose organi visokoškolske ustanove protivne zakonu, iste poništi, odnosno obustavi od daljeg izvršenja.

DIO DEVETI - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

POGLAVLJE I. VRSTE I DEFINICIJE ORGANIZACIONIH JEDINICA

Odjeljak A. Vrste organizacionih jedinica i ovlaštenja u pravnom prometu

Član 64

(Vrste organizacionih jedinica)

(1) Univerzitet ima organizacione jedinice kao što su fakulteti, akademije, visoke škole ili naučnoistraživački instituti koji izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i naučnih područja.

(2) Radi komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog i umjetničkog rada, visokoškolska ustanova, kao i njene organizacione jedinice, uz saglasnost visokoškolske ustanove, mogu osnovati svoje organizacione jedinice, u čijem radu mogu učestvovati i studenti (centar za transfer tehnologija, inovacioni centar, naučno-tehnološki park, inžinjerski biroi, radionice, umjetnički sastavi, galerije, umjetnički performansi), kao i drage organizacione jedinice.

(3) Organizacija i nadležnost organizacionih jedinica bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 65

(Organizacione jedinice univerziteta)

(1) Fakultet je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi univerzitetske studije i razvija stručni i naučni rad u jednom ili više naučnih i stručnih područja.

(2) Akademija je organizaciona jedinica univerziteta koja organizira i izvodi univerzitetske umjetničke studije, te razvija umjetničko stvaralaštvo i naučnoistraživački rad na području umjetnosti.

(3) Naučni institut je naučnoistraživačka organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja fundamentalna, primijenjena i razvojna istraživanja iz odgovarajućeg naučnog područja i stručnih oblasti.

(4) Radi obezbjeđenja cjelovitosti studentskog standarda, univerzitet u svom sastavu može imati i studentski centar, kao organizacionu jedinicu.

(5) Organizacione jedinice nemaju svojstvo pravnog lica.

(6) Visokoškolska ustanova može na osnovu iskazanih opravdanih akademskih potreba imati i pridružene organizacione jedinice, kao i organizacione jedinice sa posebnim statusom, a što se bliže uređuje osnivačkim aktom ili statutom visokoškolske ustanove.

Član 66

(Osnivanje i izvođenje naučnih, stručnih i umjetničkih studija)

(1) Fakultet i umjetnička akademija mogu osnivati i izvoditi univerzitetske naučne, stručne, odnosno umjetničke studije u skladu sa zakonom.

(2) Naučni institut u sastavu univerziteta može ostvarivati dio akreditovanih studijskih programa iz svih ciklusa studija na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.

Član 67

(Uvođenje novog studija)

(1) Fakulteti i akademije mogu se organizovati u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja novih studijskih programa u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.

(2) Ukoliko se na fakultetu izvode studiji iz više obrazovnih i naučnih područja, organizuju se studijski programi za svako obrazovno i naučno područje.

Član 68

(Ovlaštenja u pravnom prometu)

(1) Organizaciona jedinica univerziteta može imati određena ovlaštenja u pravnom prometu, kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Organizacione jedinice iz stava (1) ovog člana, mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom univerziteta u čijem su sastavu i svojim nazivom, u skladu sa statutom.

(3) Sredstvima organizacione jedinice raspolaže rukovodilac te jedinice i bez njegove saglasnosti nije moguće raspolagati prihodima organizacione jedinice, u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom visokoškolske ustanove.

(4) Statutom se reguliraju pitanja u vezi s otvaranjem trezorskog podračuna organizacione jedinice, način nastupa organizacionih jedinica na tržištu, način raspolaganja novčanim sredstvima koja se ostvare na tržištu, donacijama ili na dragi način van budžetskog finansiranja.

Odjeljak B. Organi organizacionih jedinica

Član 69

(Organi organizacionih jedinica u sastavu univerziteta)

(1) Organi fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacionih jedinica univerziteta, su:

a) naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće,

b) dekan.

(2) Organizacione jedinice univerziteta iz stava (1) ovog člana mogu imati i drage organe u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 70

(Naučno-nastavno i umjetničko-nastavno vijeće)

(1) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademsko tijelo organizacione jedinice i čine ga svi nastavnici i po jedan predstavnik saradnika matičnih katedri te organizacione jedinice u radnom odnosu, nastavna baza organizacione jedinice, kao i izabrani studenti.

(2) Rektor i prorektori visokoškolske ustanove su članovi naučno-nastavnog odnosno umjetničko-nastavnog vijeća one organizacione jedinice sa koje dolaze na tu poziciju.

(3) Nastavnici i saradnici mogu biti u naučno-nastavnom vijeću samo jedne organizacione jedinice.

(4) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće:

a) predlaže nastavne planove i programe za sve studijske programe na toj organizacionoj jedinici;

b) bira i razriješava dekana i prodekane fakulteta, odnosno umjetničke akademije i visoke škole kao organizacione jedinice univerziteta;

c) obrazuje komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra, imenuje mentora i usvaja izvještaje komisije za ocjenu i odbranu magistarskog rada;

d) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim obavezama i odgovornostima;

e) obavlja i drage poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(5) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.

(6) Predsjedavajući se bira iz reda članova naučno- nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog vijeća, s tim da dekan, prodekani, suradnici i studenti ne mogu biti imenovani za predsjedavajućeg.

(7) Rad naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog vijeća biće uređen poslovnikom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 71

(Dekan)

(1) Dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju ili visoku školu kao organizacionu jedinicu univerziteta, predlaže rektora unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na fakultetu i ima sva prava i obaveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom ustanove.

(2) Dekan se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.

(3) Ista osoba se može birati na dva uzastopna mandata u istoj organizacionoj jedinici.

(4) Dekana bira naučno-nastavno, odnosno umjetničko- nastavno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.

(5) Postupak i kriteriji za imenovanje i razrješenje dekana bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

(6) Dekanu prestaje mandat:

a) istekom perioda na koji je imenovan;

b) ostavkom;

c) prijevremenim razrješenjem;

d) izborom na neku dragu funkciju nespojivu sa funkcijom dekana.

(7) Naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće donosi odluku o razrješenju dekana i prije isteka perioda na koji je izabran odnosno imenovan:

a) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;

b) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i statutom ili ih izvršava protivno njima;

c) prekorači ovlaštenja i time nanese štetu ugledu visokoškolske ustanove, a što se preciznije uređuje statutom;

d) zbog neopravdane odsutnosti ili spriječenosti da u neprekidnom periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost;

e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled funkcije dekana.

(8) Obrazložen zahtjev za razrješenje dekana, zbog jednog ih više razloga navedenih u stavu (7) ovog člana, naučno-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću može podnijeti osnivač visokoškolske ustanove kao ustanove, upravni odbor visokoškolske ustanove ili rektor visokoškolske ustanove.

Član 72

(Organi instituta)

(1) Organi instituta kao organizacione jedinice univerziteta su direktor i naučno vijeće.

(2) Institut može imati i drage organe u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(3) Naučno vijeće instituta čine šefovi podorganizacionih jedinica instituta i zaposlenici instituta izabrani u naučna zvanja ili u zvanje istraživača savjetnika.

(4) Naučno vijeće u okvira svoje nadležnosti:

a) predlaže senatu visokoškolske ustanove programe naučnoistraživačkog i stručnog rada instituta i programe stručnog usavršavanja;

b) imenuje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u naučna i istraživačka zvanja;

c) utvrđuje prijedlog za izbor kandidata u naučna i istraživačka zvanja;

d) bira direktora instituta na osnovu javnog konkursa;

e) utvrđuje prijedlog za stručno usavršavanje u zemlji i inostranstvu;

f) utvrđuje prijedlog za realizaciju praktične nastave;

g) utvrđuje naučnoistraživačke projekte;

h) utvrđuje strateške projekte za razvoj instituta;

i) brine se o nabavci i održavanju naučnoistraživačke infrastrukture;

j) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

(5) Bliže odredbe o nadležnostima naučnog vijeća sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

(6) Naučno vijeće ima predsjedavajućeg koji priprema i predsjedava sjednicama.

(7) Predsjedavajući se bira iz reda članova vijeća, s tim da direktor ne može biti imenovan za predsjedavajućeg.

(8) Rad vijeća biće uređen poslovnikom o radu kojeg donosi vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 73

(Direktor instituta)

(1) Organ rukovođenja naučnog instituta je direktor.

(2) Direktor naučnog instituta obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) predstavlja institut i ima prava i obaveze u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;

b) predlaže rektoru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta na institutu;

c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom na institutu;

e) organizuje naučnoistraživački i stručni rad na institutu i predlaže mjere za njegovo poboljšanje;

f) za svoj rad odgovara vijeću instituta i rektoru, za rad iz domena finansijskog poslovanja odgovara rektoru.

g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 74

(Mandat direktora instituta)

(1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.

(2) Ista osoba se može imenovati na dva uzastopna mandata u tom naučnom institutu.

(3) Za direktora instituta bira se lice koje pored općih zakonskih uslova ima naučni stepen doktora nauka i izbor u jedno od naučno-nastavnih zvanja (redovni profesor, vanredni profesor, docent), odnosno naučnih zvanja (naučni savjetnik, viši naučni saradnik, naučni saradnik), ukoliko ispunjava uslove za to zvanje na visokoškolskoj odnosno naučnoj ustanovi.

(4) Direktora instituta bira naučno vijeće, a na osnovu javnog konkursa.

(5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješenja, te razlozima za smjenu direktora instituta prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

Član 75

(Direktor studentskog centra)

(1) Organ rukovođenja studentskog centra je direktor.

(2) Direktor studentskog centra obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) predstavlja studentski centar i ima prava i obaveze u skladu sa statutom univerziteta;

b) predlaže rektora unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u studentskom centra;

c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

d) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa ih u vezi sa radnim odnosom u studentskom centru;

e) predlaže promjenu i proširivanje djelatnosti i organizacije studentskog centra;

f) predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje procesa rada u studentskom centra;

g) za svoj rad odgovara rektoru visokoškolske ustanove;

h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 76

(Mandat direktora studentskog centra)

(1) Direktor se bira na mandat od četiri godine i može biti ponovo izabran.

(2) Ista osoba može se imenovati na dva uzastopna mandata.

(3) Direktora bira upravni odbor visokoškolske ustanove, a na osnovu javnog konkursa.

(4) Za direktora centra bira se lice koje pored općih zakonskih uslova ima visoku stručnu spremu i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim rukovodećim poslovima.

(5) Bliže odredbe o postupku izbora i razrješenja, te razlozima za smjenu direktora centra prije isteka mandata, poslovima, odgovornostima i ostalim pitanjima koja se odnose na funkciju direktora sadržane su u statutu visokoškolske ustanove.

POGLAVLJE II. IZBOR U NAUČNO-NASTAVNA ZVANJA

Odjeljak A. Naučno-nastavna i umjetnička zvanja

Član 77

(Naučno-nastavna i umjetnička zvanja)

(1) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) redovni profesor;

b) vanredni profesor;

c) docent;

d) lektor;

e) viši asistent;

f) asistent.

(2) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

a) profesor visoke škole;

b) predavač visoke škole;

c) asistent.

Član 78

(Period na koji se bira akademsko osoblje)

(1) Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:

a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;

b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;

c) lektor na period od pet godina bez mogućnosti reizbora;

d) docent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;

e) vanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću ponovnog izbora;

f) redovni profesor trajno.

(2) Redovni profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti reizbora;

b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora;

c) profesor visoke škole trajno.

Član 79

(Način izbora akademskog osoblja)

(1) Izbor akademskog osoblja vrši se javnim konkursom, u skladu sa kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u datoj struci.

(2) Konkurs iz stava (1) ovog člana obavezno se raspisuje za sva akademska zvanja, na način kojim se osigurava jednaka akademska konkurencija, bez bilo kakvih oblika diskriminacije u odnosu na

postojeći radno- pravni status kandidata, i koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu, kao i na službenoj internet stranici visokoškolske ustanove.

(3) Izuzetno, kada se nastava zbog nedostatka kadra ne može realizirati angažmanom nastavnika i suradnika koji je u radnom odnosu, visokoškolska ustanova može angažovati izabranog nastavnika, višeg asistenta ili asistenta, bez zasnivanja radnog odnosa radi održavanja nastave, u skladu sa statutom.

(4) Sa licima iz stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova zaključuje ugovor o realizaciji nastave u skladu sa općim aktom.

(5) Konkurs za napredovanje nastavnika obavezno se raspisuje u više i isto zvanje, a akademsko osoblje visokoškolske ustanove koje ne zadovolji uslove za napredovanje u više zvanje (docent, vanredni profesor i redovni profesor) ima pravo na jedan reizbor u isto nastavničko odnosno saradničko zvanje (viši asistent isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa).

(6) Sa nastavnikom i saradnikom koji nakon isteka izbornog perioda ne bude izabran u isto ili više zvanje, visokoškolska ustanova može, prije otkazivanja ugovora o radu, ponuditi članu akademskog osoblja zaključivanje novog ugovora o radu na poslovima za koje se ne traži izbor u akademsko zvanje ako za to postoji mogućnost i potreba.

(7) U slučaju prvog izbora u akademsko zvanje nastavnik, asistent ili viši asistent je obavezan u roku od jedne godine od dana izbora dostaviti uvjerenje kojim se dokazuje da posjeduje minimum pedagoškog obrazovanja.

(8) Visokoškolska ustanova minimum pedagoškog obrazovanja iz stava (7) ovog člana utvrđuje svojim statutom.

Odjeljak B. Prava i obaveze

Član 80

(Prava i obaveze po pitanju akademskog izbora)

(1) Član akademskog osoblja u zvanju asistenta ili višeg asistenta ima pravo biti izabran u više zvanje i prije isteka perioda na koji je

biran ukoliko je ispunio sve uvjete propisane ovim Zakonom i statutom.

(2) Član akademskog osoblja koji je izabran u isto naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje (izbor u isto zvanje) i član akademskog osoblja u saradničkom zvanju kojem je produžen izborni period, kada ispune uslove za izbor u više zvanje, mogu podnijeti inicijativu za pokretanje postupka za izbor u više zvanje i prije isteka roka iz člana 78. ovog zakona, odnosno isteka roka predviđenog odlukom o produženju izbornog perioda, pri čemu se uzimaju u obzir ostvareni uslovi za napredovanje i ispunjeni uslovi od posljednjeg izbora.

(3) Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje, prema senatu visokoškolske ustanove podnosi naučno-nastavno vijeće fakulteta, odnosno akademije, na osnovu zahtjeva katedre koja pokreće zahtjev prema naučno-nastavnom vijeću fakulteta, odnosno akademije, na osnovu pismenog zahtjeva nastavnika ili saradnika.

(4) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor koja se u skladu sa odredbama statuta imenuje nakon raspisanog konkursa iz člana 79. ovog Zakona, dužna je naučno-nastavnom vijeću fakulteta, odnosno umjetničko-nastavnom vijeću akademije, dostaviti prijedlog iz stava (3) ovog člana u roku od 30 dana od imenovanja.

(5) Na osnovu prijedloga komisije naučno-nastavno vijeće utvrđuje prijedlog za izbor u daljem roku od 15 dana i dostavlja ga senatu.

(6) Senat donosi odluku o izboru u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga.

Član 81

(Registar časopisa i zbornika)

(1) Senat visokoškolske ustanove formira registar časopisa i zbornika sa naučnih skupova koji se koristi pri izbora u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja.

(2) Način upisa u registar časopisa i zbornika radova visokoškolske ustanove bliže se reguliše pravilnikom i procedurama za izbor i napredovanje nastavnika i saradnika koji donosi senat.

(3) Pri ocjeni validnosti publikacija vodi se računa o međunarodnom ugledu, referentnosti, načinu recenzija radova i dragim relevantnim pokazateljima.

Član 82

(Reference za izbor u zvanja)

(1) Pod priznatom publikacijom za izbor u naučno- nastavna zvanja podrazumijeva se naučni časopis, zbornik radova sa konferencije u štampanoj ih elektronskoj formi koji su upisani u Registar iz člana 81 ovog zakona.

(2) Pod objavljenom knjigom u smislu ovog zakona podrazumijeva se tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni ili stručni sadržaj u štampanoj ili elektronskoj formi koji:

a) obrađuje tematiku iz naučne oblasti za koju se viši izbor;

b) je dobio najmanje dvije afirmativne recenzije;

c) je katalogiziran, odnosno da ima ISBN broj.

Odjeljak C. Uslovi za izbor

Član 83

(Uslovi za izbor u naučno-nastavna zvanja)

Uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

a) redovni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja vanrednog profesora, te uspješno mentorstvo ili komentorstvo kandidata za stepen drugog i trećeg ciklusa;

b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, namanje pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon izbora u zvanje docenta, te mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;

c) docent: naučni stepen doktora u datoj oblasti, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke

sposobnosti;

d) lektor: završen stepen dragog ciklusa (magisterij);

e) viši asistent: završen stepen dragog ciklusa (magisterij), i

f) asistent: završen studij prvog ciklusa sa 240 ECTS bodova ili studij dragog ciklusa, sa prosječnom ocjenom ne manjom od 8,00 ili 3,50.

Član 84

(Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na univerzitetu, su:

a) redovni profesor: prethodno proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata koji su doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i dali doprinos podizanju nivoa nastavnog i umjetničkog kadra;

b) vanredni profesor: proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti i rezultati u nastavnom radu;

c) docent: završen stepen najmanje prvog ciklusa, veći broj javno predstavljenih umjetničkih projekata i rezultati u nastavnom radu;

d) viši asistent: završen stepen najmanje prvog ciklusa i javno predstavljeni umjetnički projekti;

e) asistent: završen stepen prvog ciklusa s najmanje 240 ECTS bodova i prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

Član 85

(Uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:

a) profesor visoke škole: završen stepen trećeg ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;

b) predavač visoke škole: završen stepen dragog ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;

c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanja redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, birana na univerzitetima.

Član 86

(Uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

Minimalni uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

a) profesor visoke škole: nakon sticanja zvanja predavača, završen stepen najmanje prvog ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;

b) predavač visoke škole: u periodu od posljednjeg izbora, završen stepen najmanje prvog ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;

c) asistent: završen stepen prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5.

Član 87

(Izvođenje nastave na umjetničko-nastavnim predmetima)

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

DIO DESETI - RADNI ODNOSI

Član 88

(Zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi)

(1) Radni odnos u javnoj visokoškolskoj ustanovi zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.

(2) Nenastavno osoblje (radnici za obavljanje dragih poslova osnovne djelatnosti visokoškolske ustanove, administrativnih, tehničkih, pomoćno-tehničkih i pomoćnih poslova) može putem internog oglasa napredovati na neposredno više radno mjesto ih platni razred u okvira iste stručne spreme pod uslovima i na način utvrđen općim aktima visokoškolske ustanove.

(3) Svi radnici visokoškolske ustanove obavljaju ljekarske sistematske preglede prije početka nastave za tu akademsku godinu.

(4) Podaci o zdravstvenom stanju radnika se koriste u skladu sa važećim propisima zaštite ličnih podataka.

(5) Sredstva za obavljanje ljekarskog pregleda iz stava (3) ovog člana obezbjeđuje visokoškolska ustanova.

(6) Kriteriji, postupak i draga pitanja zasnivanja radnog odnosa i obavljanja ljekarskih pregleda u javnoj visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 89

(Dodatno radno angažovanje)

(1) Nastavnik, odnosno saradnik može zaključiti ugovor kojim se angažuje na dragoj visokoškolskoj ustanovi ili kod dragog pravnog lica samo ako takav rad ne remeti normirani oblik rada i sedmični fond sati u visokoškolskoj ustanovi kod koje je u radnom odnosu, niti bi dovodio do sukoba interesa, a uz prethodno odobrenje visokoškolske ustanove sa kojom ima zasnovan radni odnos.

(2) Prethodno odobrenje za angažman nastavnika i saradnika daje senat visokoškolske ustanove.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove bliže se propisuju uslovi i postupak za davanje i oduzimanje odobrenja iz stava (1) ovog člana.

Član 90

(Plaćeno odsustvo)

Akademskom osoblju visokoškolske ustanove, može se odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra radi naučnog, stručnog ili umjetničkog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 91

(Mirovanje radnog odnosa)

Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i suradniku u visokoškolskoj ustanovi se može odobriti neplaćeno odsustvo, u trajanju do jedne godine za koji period mu miruju prava i obaveze iz

radnog odnosa, u slučajevima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Član 92

(Mirovanje prava za izbor u akademska zvanja)

(1) Nastavniku i suradniku koji je na neplaćenom odsustvu, porodiljskom odsustvu i odsustvu radi njege djeteta, bolovanju preko tri mjeseca, kao i imenovanim na javnu funkciju u organima vlasti za vrijeme obavljanja javne funkcije i u dragim slučajevima utvrđenim zakonom, rokovi za izbor u naučna zvanja miruju i ne uračunavaju se u izborni period, ukoliko je to za njega povoljnije.

(2) Izuzetno, za vrijeme trajanja proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja, asistent i viši asistent mogu produžiti izborni period, a najduže 36 mjeseci od dana isteka izbornog perioda, o čemu konačnu odluku donosi senat visokoškoske ustanove.

Član 93

(Penzionisanje nastavnika i radnika iz reda nenastavnog osoblja)

(1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi na kraju akademske godine u kojoj navršava 68 godina života.

(2) Radniku iz reda nenastavnog osoblja visokoškolske ustanove prestaje radni odnos na kraju kalendarske godine u kojoj navršava 65 godina života.

(3) Izuzetno iz stava (1) i stava (2) ovog člana, nastavnik ili radnik iz reda nenastavnog osoblja može biti penzionisan na vlastiti zahtjev, ako ispunjava uslove za starosnu, prijevremenu i invalidsku penziju propisane Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 13/18, 93/19 - odluka US, 90/21 i 19/22).

Član 94

(Zaštita prava akademskog osoblja i drugog osoblja)

(1) Zaštita prava akademskog i drugog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.

(2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog i drugog osoblja u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

DIO JEDANAESTI - STUDENTI

POGLAVLJE I. UPIS STUDENATA, UPISNA POLITIKA, KRITERIJI

Odjeljak A. Upis studenata

Član 95

(Upis studenata)

(1) Na odobrene, odnosno akreditovane studijske programe upisuju se kandidati pod uslovima utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obaveze u toku studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 96

(Indeks)

(1) Lice koje se upiše na studijske programe stiče status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks.

(2) Sadržaj i oblik indeksa propisuje ministar.

Član 97

(Ugovor)

(1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos sa tom ustanovom, odnosno fakultetom ili umjetničkom akademijom i drugim organizacionim jedinicama univerziteta u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i statutom.

(2) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor u pismenoj formi.

(3) Bitni elementi ugovora utvrđuju se statutom.

Član 98

(Upisna politika)

(1) Upisnom politikom definiraju se uslovi, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.

(2) Na temelju upisne politike visokoškolska ustanova će osigurati sljedeće:

a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata na osnovu kriterija koji će obezbijediti transparentne i jasno definirane uslove za upis;

b) osigurati promotivni materijal sa relevantnim sadržajem, tačnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, koji će biti dostupan zainteresiranim kandidatima;

c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i efikasno provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima;

d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;

e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen konkurs za upis, kao i da studenti budu obaviješteni o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;

f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ih poboljšanju studentskog standarda.

Član 99

(Kriteriji za odabir kandidata)

(1) Upis na studij obavlja se na osnovu javnog konkursa koji sadrži: uslove za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose, kao i rokovima za podnošenje prijava.

(2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se vrši klasifikacija i odabir kandidata za upis.

(3) Kandidat za upis na studij prvog ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 100

(Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

Strani državljanin i lice bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uslovima kao i domaći državljanin, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak B. Prava i obaveze studenata

Član 101

(Prava studenata)

(1) Studenti imaju sljedeća prava:

a) prisustvovanje svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu sa njihovim statusom i zavisno od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave;

b) na konsultacije i mentorski rad;

c) na završetak studija u kraćem roku;

d) izjašnjavanje o kvaliteti nastave i nastavnika;

e) pritužbi u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;

f) korištenje biblioteke i drugih usluga za studente;

g) učestvovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;

h) na blagovremeno i tačno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studije;

i) na samooiganiziranje i izražavanje vlastitog mišljenja;

j) na ravnopravnost u pogledu uslova studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi, kao i na povlastice koje nosi status studenta;

k) na različitost i zaštitu od diskriminacije;

l) na priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovim;

m) iznijeti svoja viđenja u pogledu kvaliteta nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove;

n) druga prava utvrđena statutom i dragim općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati studentske i drage službe na način ažurnog, stručnog i kvalitetnog pružanja usluga studentima i dostupnosti istih u toku radnog vremena visokoškolske ustanove.

(3) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom.

Član 102

(Obaveze studenata)

Studenti imaju sljedeće obaveze:

a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;

b) ispunjavati nastavne i drage obaveze;

c) ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i dragih studenata u visokoškolskoj ustanovi;

d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 103

(Sadržaj statuta u odnosu na studente)

Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe koje:

a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje drage privilegije koju, eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;

b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;

c) štite studente od diskriminacije prema bilo kom osnovu kao što je spol, rasa, seksualna orijentacija, fizički ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drago mišljenje, nacionalno, etničko ih socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, starosna dob ili neki dragi status;

d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme ljšavanja pitanja disciplinske odgovornosti studenata.

Član 104

(Disciplinska odgovornost studenta)

(1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

(3) Disciplinski postupak ne može se pokrenuti po isteku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca, a najkasnije 12 mjeseci od dana kada je povreda učinjena.

(4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obaveze, disciplinski organi i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 105

(Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Član 106

(Osiguranje adekvatnih uslova osobama sa posebnim obrazovnim potrebama)

Visokoškolska ustanova će osigurati adekvatne uslove za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim obrazovnim potrebama.

Odjeljak C. Prestanak statusa studenata

Član 107

(Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stepena za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.

(2) Status redovnog studenta prestaje:

a) ako visokoškolska ustanova redovnom studentu iz rekne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovnog studenta u postupku utvrđenom općim aktom visokoškolske ustanove;

b) kada redovni student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslove za upis u višu godinu studija;

c) ako redovni student prvog ciklusa studija zasnuje radni odnos.

(3) Prestankom statusa studenta prestaje njegovo članstvo u organima visokoškolske ustanove bez obzira na mandat.

Član 108

(Pojedinačna prava i obaveze studenata i primjena Zakona o upravnom postupku)

(1) Visokoškolska ustanova lješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenta, a naročito o:

a) upisu kandidata u prvu godinu studija;

b) upisu studenta u narednu godinu studija;

c) pravu studenta na izdavanje diplome;

d) mjeri isključenja;

e) obavezi plaćanja troškova studija,

f) drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

(2) Kada se lješava o pravima i obavezama studenata iz stava (1) ovog člana visokoškolska ustanova postupa po Zakonu o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj: 2/98 i 48/99).

POGLAVLJE II. STUDENTSKI PREDSTAVNIČKI ORGAN

Član 109

(Studentski predstavnički organ)

(1) Studenti svoje interese ostvaruju organizirani kroz studentski predstavnički organ.

(2) Studentski predstavnički organ univerziteta čine izabrani predstavnici studenata fakulteta, visokih škola i akademija univerziteta iz sva tri studijska ciklusa.

(3) Studentski predstavnički organ visoke škole čine predstavnici studenata iz svih studijskih programa i svih studijskih godina.

(4) Statut ili drugi akt visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe o načinu, izboru i broju članova studentskog predstavničkog tijela.

(5) Studentski predstavnički organ radi po principu reprezentativnosti, na način da se osigura adekvatno proporcionalno zastupanje studenata u skladu sa stavovima (2) i (3) ovog člana.

Član 110

(Izbor i razrješenje studentskih predstavnika)

(1) Studentske predstavnike u organe visokoškolske ustanove bira i razrješava predstavnički organ.

(2) Studentski predstavnički organ zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata na osnovu demokratskih principa i u skladu sa zakonom.

(3) Studentski predstavnički organi mogu osnovati ili pristupiti asocijaciji studentskih predstavničkih organa u Bosni i Hercegovim, putem kojih se ostvaruje članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Član 111

(Saradnja visokoškolskih ustanova)

Saradnja visokoškolske ustanove sa drugim studentskim udruženjima, organizacijama i asocijacijama koje okupljaju studente odvija se preko univerzitetskog studentskog predstavničkog organa ili studentskog predstavničkog organa visoke škole.

Član 112

(Uređivanje rada studentskog predstavničkog organa)

(1) Studentski predstavnički organ donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada studentskog predstavničkog organa.

(2) Studenti obavezno učestvuju u donošenju akata kojima se uređuje rad studentskog predstavničkog organa i druga pitanja koja se tiču prava, obaveza i odgovornosti studenata.

Član 113

(Stalno stručno usavršavanje)

(1) Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja organizira visokoškolska ustanova putem organizacionih jedinica.

(2) Program stručnog usavršavanja donosi senat na svoju inicijativu ili na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno nastavno-umjetničkog vijeća akademije.

(3) O učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja kandidatu se izdaju odgovarajuća uvjerenja.

DIO DVANAESTI - VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

POGLAVLJE I. NAČIN STUDIRANJA, CIKLUSI STUDIRANJA, STUDIJSKI PROGRAMI

Odjeljak A. Način studiranja

Član 114

(Način studiranja)

(1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, na način utvrđen statutom.

(2) Visokoškolska ustanova odnosno njene organizacione jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertsko- konsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu da obavljaju i druge poslove iz naučnog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.

(3) Visokoškolska ustanova odnosno fakultet, umjetnička akademija i visoka škola kao organizaciona jedinica u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe cjeloživotnog učenja van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.

(4) Lice koje je upisano na program iz stava (3) ovog člana nema status studenta i nakon uspješno savladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Član 115

(Organizacija predavanja nastave za studente)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i drage oblike nastave za sve studente, osim pri organiziranju studijskog programa na daljinu, u skladu sa općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Bliže uslove i način organiziranja studijskog programa na daljinu propisuje ministar.

Član 116

(Informiranje studenata o održavanju nastave)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna na odgovarajući način informirati studente o:

a) načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave

c) sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja;

d) načinu obezbjeđenja javnosti na ispitu i načinu uvida u rezultate;

e) kao i o drugim pitanjima od značaja za studente.

(2) Način informiranja studenata o pitanjima iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 117

(Angažman studenata)

(1) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne školske godine.

(2) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praksa, seminari i drugo), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Odjeljak B. Ciklusi studiranja

Član 118

(Ciklusi studiranja)

(1) Visoko obrazovanje organizuje se u tri ciklusa:

a) prvi ciklus ili dodiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;

b) drugi ciklus ili postdiplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;

c) treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

(2) Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ECTS bodova.

(3) Iz odredbi stava (1) ovog člana izuzima se studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu koji se vrednuje za farmaciju sa 300 ECTS bodova, a za medicinu sa 360 ECTS bodova.

Član 119

(Akademske titule i stručna zvanja)

(1) Završetkom određenog ciklusa studija stiče se pravo na akademsku titulu, odnosno stručno zvanje u određenoj oblasti, u skladu sa Okvirnim zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja, koji donosi ministar Ministarstva.

(2) Izuzev zvanja koja se dodjeljuju u smislu stava (1) ovog člana, u vidu počasnog doktorata nauka (honoris causa), ne mogu se dodjeljivati zvanja koja nisu predviđena zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja.

(3) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na dragom i trećem ciklusu studija, biti član komisije u postupcima izbora nastavnika, te u postupcima sticanja naučnog stepena magistra odnosno doktora nauka, te biti mentorom kandidatima za sticanje naučnog stepena magistra ih doktora nauka.

(4) Inicijativu za dodjelu titule profesor emeritus pokreće matična katedra i trebaju je podržati najmanje dva naučno-nastavna vijeća.

(5) Kriteriji za dodjelu titule profesor emeritus su:

a) posebno isticanje u naučnom i umjetničkom radu;

b) međunarodna reputacija u akademskim krugovima;

c) period od najmanje 15 godina proveden u nastavi;

d) najmanje 20 objavljenih članaka, najmanje pet objavljenih knjiga i najmanje dva projekta od značaja za struku i nauku, vodeći računa da neko od djela mora biti publicirano u periodu ne dužem od sedam godina od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu počasnog zvanja profesora emeritusa, odnosno veći broj javno predstavljenih umjetničkih radova od značaja.

(6) Ostali kriteriji i postupak izbora profesora emeritusa bliže se utvrđuju statutom visokoškolske ustanove.

Odjeljak C. Studijski program

Član 120

(Studijski program)

(1) Studij na visokoškolskoj ustanovi realizira se po studijskim programima.

(2) Visokoškolska ustanova dužna je izvršiti akreditaciju studijskih programa u skladu sa ovim zakonom. Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju i podzakonskim aktima.

(3) Visokoškolska ustanova može prema potrebi organizovati interdisciplinarne studijske programe, kao i drage skraćene studijske programe prema specifičnim potrebama tržišta rada.

Član 121

(Donošenje studijskog programa)

(1) Studijski program donosi senat u skladu sa statutom ili dragim općim aktom, a sadrži:

a) stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija;

b) uslove za upis na studijski program;

c) listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;

d) bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;

e) uslove za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;

f) način izbora predmeta iz dragih studijskih programa;

g) uslove upisa u slijedeći semestar ih trimestar, odnosno shjedeću godinu studija, te način završetka studija;

h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;

i) draga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(2) Usklađivanje studijskog programa sa organizacijom rada i dostignućima nauke i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

(3) Novi studijski program na javnoj visokoškolskoj ustanovi uvodi se u skladu sa postupkom propisanim Pravilnikom o uvođenju novog studijskog programa koji donosi ministar Ministarstva.

(4) Odluku o pokretanju studijskog programa iz stava (3) ovog člana donosi Vlada Kantona uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva finansija.

(5) Zahtjev za uvođenje studijskog programa iz stava (3) ovog člana podnosi se najkasnije do 31.12. tekuće godine, za studijski program koji se pokreće u idućoj akademskoj godini.

Član 122

(Uvođenje studijskog programa od javnog interesa)

(1) Radi ostvarenja javnog interesa, a u cilju obezbjeđenja neophodnog stručnog kadra. Ministarstvo može zahtijevati od javne visokoškolske ustanove da uvede novi studijski ili inovira postojeći studijski program, kojim se omogućava sticanje odgovarajućih kvalifikacija.

(2) Sredstva za uvođenje studijskog programa od javnog interesa obezbjeđuje osnivač.

Član 123

(Zajednički studijski program)

(1) Visokoškolske ustanove mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova.

(2) Studijskim programom iz stava (1) ovog člana stiče se zajednička diploma.

Član 124

(Dualni studij)

(1) Visokoškolska ustanova može organizovati dualni studij u kojem kroz aktivnu nastavu na ustanovi i praktičnu obuku radom u poslovnom subjektu stiču, usavršavaju, odnosno izgrađuju znanja, vještine i kompetencije u skladu sa studijskim programom i standardom kvalifikacije.

(2) Dualni studij se može organizovati kao samostalni studijski program i kao jedan od modula unutar dragih studijskih programa.

(3) Dualni studij se realizuje kroz teorijsku nastavu na visokoškolskoj ustanovi i praktičnu obuku i rad u poslovnim subjektima.

(4) Visokoškolska ustanova koja žeh realizovati studijske programe po dual po rn modelu studija formira mrežu poslovnih subjekata i drugih organizacija koji imaju potrebu za zapošljavanjem lica sa kvalifikacijama koje se stiču na toj ustanovi.

(5) Međusobni odnos visokoškolske ustanove, poslovnih subjekata i dragih organizacija i studenata u studijskim programima, odnosno

modulima po dualnom modelu uređuju se posebnim ugovorom.

(6) Ugovorima iz stava (5) ovog člana osiguranje kvalitete studija povjerava se visokoškolskoj ustanovi.

(7) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju sva pitanja u vezi sa realizacijom dualnog studija iz ovog člana.

Član 125

(Provjera znanja)

(1) Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava se u bodovima.

(2) Oblici provjere znanja mogu biti pismeni, usmeni i praktični, a provjera znanja je u pravilu pismena i vrši se testom ili pismenim radom.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata, kao i način i postupak prigovaranja na dobijenu ocjenu.

Član 126

(Mjesto provjere znanja)

(1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

(2) Izuzetno, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.

(3) U slučaju postojanja opravdanih razloga ispit i dio ispita može se održati online.

(4) Ispit i svi oblici provjere znanja su javni.

POGLAVLJE II. PRAVILA STUDIRANJA

Odjeljak A. Utvrđivanje pravila studiranja

Član 127

(Utvrđivanje pravila studiranja)

Statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom bliže se uređuju naročito:

a) vrijeme održavanja nastave za studente;

b) način polaganja ispita, ocjenjivanja i izvršavanja drugih obaveza, kao i način i postupak odobravanja teme, formiranje komisije i odbrana završnog rada;

c) način i vrijeme obavještavanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita i o rezultatima ispita i drugih izvršenih obaveza;

d) pravo prigovora na ocjenu;

e) bliži uslovi za upis u narednu godinu studija;

f) uslovi sticanja diplome;

g) prava i obaveze studenata koji su obnovili upis;

h) uslovi i način ponovnog sticanja statusa studenta;

i) način prepoznavanja položenih ispita na visokoškolskoj ustanovi;

j) uslovi za nastavak studij a prilikom prelaska sa druge visokoškolske ustanove;

k) uslovi pod kojima zainteresirana lica mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta;

l) uslovi za prijevremeno završavanje studija;

m) uslovi i način uključivanja studenata u naučnoistraživački rad;

n) pohvale i nagrade;

o) lakše i teže povrede obaveza studenata;

p) zaštita prava studenata, nadležni organi i postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima studenata, kao i o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni po konkursu za upis u prvu godinu studija;

r) obaveze nastavnika i saradnika u izvođenju nastave;

s) druga pitanja od značaja za studij.

Član 128

(Polaganje i prijenos ispita)

(1) Polaganjem ispita student stiče određeni broj bodova u skladu sa studijskim programom.

(2) Studijskim programom može se usloviti opredjeljenje studenata za određeni predmet prethodno položenim ispitima iz jednog ih više predmeta utvrđenih studijskim programom

(3) Student može prenijeti u narednu godinu studija, unutar trajanja jednog ciklusa, najviše 12 ECTS bodova ili najviše dva predmeta, ukoliko senat ne odluči drugačije.

(4) Studentu koji obnavlja studijsku godinu visokoškolska ustanova može unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, odlukom naučno-nastavnog vijeća dozvoliti pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestra ne prelazi 30 ECTS bodova.

(5) Prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ih popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja student je obavezan platiti naknadu za obavljanje ispita u visini koju utvrdi senat visokoškolske ustanove.

Član 129

(Mirovanje prava i obaveza studenata)

(1) Prava i obaveze studenta miruju dok je na porodiljskom odsustvu ili tokom trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite, a što utvrđuje dekan na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu miruju prava i obaveze određeno vrijeme, a najduže godinu dana, iz razloga koji se bliže uređuju statutom.

(3) Zahtjev za mirovanje iz stava (2) ovog člana se podnosi u vrijeme upisa prvog semestra ili trimestra tekuće akademske godine.

(4) Izuzetno, za vrijeme trajanja proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja, visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti mirovanje prava i obaveza i mimo rokova utvrđenih u stavu (2) ovog člana.

Odjeljak B. Ocjenjivanje

Član 130

(Ocjenjivanje)

(1) Uspješnost studenta prati se kontinuirano tokom nastave i izražava se u bodovima.

(2) Ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita student može ostvariti najviše 100 bodova.

(3) Uspjeh studenta na ispitu ocjenjuje se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom kako slijedi:

a) ocjena 5 (pet), opisno "ne zadovoljava", odgovara slovnoj ocjeni "F, FX";

b) ocjena 6 (šest), opisno "dovoljan", odgovara slovnoj ocjeni "E";

c) ocjena 7 (sedam), opisno "dobar", odgovara slovnoj ocjeni "D";

d) ocjena 8 (osam), opisno "vrlodobar", odgovara slovnoj ocjeni "S";

e) ocjena 9 (devet), opisno "odličan", odgovara slovnoj ocijeni "V";

f) ocjena 10 (deset), opisno "izvanredan", odgovara slovnoj ocijeni "A".

(4) Prolazne su ocjene od 6 (šest, dovoljan, "E") do 10 (deset, izvanredan, "A").

(5) U indeks se upisuju samo prolazne ocjene.

Član 131

(Završni rad i disertacija)

(1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.

(2) Studijski program drugog ciklusa obavezno sadrži završni rad.

(3) Doktorska disertacija je završni dio studijskog programa trećeg ciklusa, osim doktorata umjetnosti, koji je umjetnički projekt.

(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.

(5) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada, odnosno disertacije uređuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Odjeljak C. Nastavni plan i program

Član 132

(Nastavni plan i program)

(1) Nastava se izvodi po nastavnom planu i nastavnom programu.

(2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada (u daljem tekstu: nastava).

(3) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave i polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, obavezni udžbenici, priručnici i druga obavezna literatura na osnovu kojih se polaže ispit iz tog nastavnog predmeta.

Član 133

(Donošenje nastavnih planova i programa)

(1) Nastavne planove i nastavne programe svih ciklusa donosi senat univerziteta, na prijedlog naučno- nastavnih, odnosno nastavno-umjetničkih vijeća organizacionih jedinica, odnosno senat visoke škole.

(2) Visokoškolska ustanova će osigurati efikasnu dostupnost i transparentnost nastavnih planova i programa.

Član 134

(Primjena nastavnih planova i programa)

Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito preispitivanje.

Član 135

(Završetak započetog studija)

Studenti imaju pravo da završe započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio prije izvršene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Član 136

(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti su obavezni, stručni, izborni, zajednički i opći.

(2) Nastavni predmeti mogu se nastavnim planom definirati kao obavezni za pojedine studijske programe i izborni.

(3) Univerzitet može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daje zajednička stručna osnova studentima koji studiraju komplementarne naučne, odnosno umjetničke oblasti.

(4) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj visokoškolskoj ustanovi koja je matična za taj predmet, što se uređuje ugovorom između visokoškolskih ustanova.

(5) U situaciji proglašenja stanja prirodne nesreće ili stanja epidemije ili pandemije ili ratnog stanja nastava i pojedini dijelovi ispita mogu se obavljati na daljinu, uz primjenu informaciono-komunikacionih tehnologija.

(6) Način organizacije nastave, održavanja ispita i uslove za upis naredne godine svojim odlukama utvrđuje senat visokoškolske ustanove.

Član 137

(Organizacija nastave)

(1) Nastava i ispiti obavljaju se u toku akademske godine.

(2) Datum početka nastave, vremenski plan realizacije nastavnih planova i ispitivanja studenata utvrđuje senat.

(3) Nastava se organizuje po semestrima ih trimestrima, što se utvrđuje statutom.

(4) Na početku akademske godine u svim visokoškolskim ustanovama nastava počinje intoniranjem himne Bosne i Hercegovine uz obavezno isticanje državnih simbola Bosne i Hercegovine.

Član 138

(Sedmično opterećenje studenata)

Sedmični broj časova nastave za studente određuje se na osnovu kontakt sati definiranih ECTS bodovima. Maksimalno sedmično opterećenje studenata iznosi 40 sati, uzimajući u obzir ukupno radno opterećenje.

Član 139

(Dobrovoljni rad)

(1) Dobrovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sistemu visokog obrazovanja.

(2) Uslovi, način organiziranja i vrednovanja dobrovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 140

(Počasni doktorat)

(1) Univerzitet može dodijeliti počasni doktorat (honoris causa) istaknutim naučnim i javnim osobama iz zemlje i inostranstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima naučnog, naučnonastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije, humanosti.

(2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom univerziteta.

DIO TRINAESTI - FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMJENU ZAKONA

Član 141

(Finansiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova stiče sredstva za obavljanje svoje djelatnosti:

a) iz sredstava osnivača;

b) iz sredstava fondova;

c) od donacija, zavještanja i poklona;

d) od školarine;

e) prodajom intelektualnih, kulturnih, materijalnih i komercijalnih dobara i usluga;

f) iz prihoda na osnovu autorskih prava i patenata;

g) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Način finansiranja visokoškolske ustanove uređuje se aktom osnivača.

Član 142

(Finansiranje studijskih programa javne visokoškolsk ustanove)

(1) Odlukom Vlade Kantona utvrđuje se način finansiranja svih studijskih ciklusa u javnoj visokoškolskoj ustanovi za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona.

(2) Minimalnu cijenu studija za studente koji se finansiraju iz budžeta Kantona, utvrđuje Vlada Kantona.

(3) Senat utvrđuje upisne kvote i donosi odluke o visini školarine koju plaćaju studenti u javnoj visokoškolskoj ustanovi, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 143

(Sredstva za provođenje studijskih programa)

(1) Sredstvima visokoškolske ustanove iz člana 141. ovog zakona osigurava se provođenje odobrenih, odnosno akreditovanih studijskih programa u okviru djelatnosti javne visokoškolske ustanove kao i za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.

(2) Sredstvima iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se:

a) plaće, naknade plaća i naknade zaposlenicima u javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom;

b) naknade drugim licima koja učestvuju u naučno- nastavnom procesu u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;

c) oprema za rad i stvaranje uslova za studiranje;

d) materijalni troškovi i investiciono održavanje;

e) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač univerzitet, a čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sistema visokog obrazovanja;

f) razvoj i ulaganja u ustanovi i podsticanje razvoja nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog rada;

g) rad sa darovitim studentima i međunarodna saradnja;

h) druge namjene u skladu sa zakonom.

(3) Visina sredstava za namjene iz stava (2) ovog člana, utvrđuje se na osnovu godišnjeg programa rada i standarda visokog obrazovanja i dragih propisa kojim se uređuje ova oblast.

(4) Akt kojim se utvrđuje način obračuna plaća i dragih primanja u javnoj visokoškolskoj ustanovi donosi upravni odbor ustanove, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona.

Član 144

(Vlastiti prihodi)

Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove, koji su kao takvi definisani posebnim propisima Kantona, raspodjeljuju se na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima Kantona, statutom i usvojenim finansijskim planom javne visokoškolske ustanove.

DIO ČETRNAESTI - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 145

(Nadzor)

(1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje vrši Ministarstvo.

(2) Nadzor nad zakonitošću rada visokoškolskih ustanova vrši Ministarstvo.

(3) Nadzor iz stava (1) i (2) ovog člana, vrši se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redovni rad.

Član 146

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, provedbenih propisa, kao i akata i odluka tijela visokoškolske ustanove donesenih u cilju izvršenja obaveza utvrđenih ovim zakonom vrši nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku, u skladu sa zakonom.

(2) Nadzor nad primjenom propisa o radu (zaključivanje ugovora u radu, otkazivanje ugovora o radu i prestanak radnog odnosa, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa), vrši nadležna inspekcija rada.

(3) Kada u vršenju inspekcijskog nadzora nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku utvrdi da visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica ne ispunjava uslove za rad propisane ovim zakonom i Standardima i normativima, odredit će primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i o tome obavijestiti osnivača visokoškolske ustanove kao ustanove, odnosno Ministarstvo ukoliko se radi o visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi.

(4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, nadležna inspekcija može zabraniti visokoškolskoj ustanovi/organizacionoj jedinici upis novih studenata, kao i preduzimanje i provođenje drugih aktivnosti čije zakonito obavljanje je uslovljeno prethodnim otklanjanjem utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

(5) Ukoliko visokoškolska ustanova u roku koji je utvrđen od strane nadležne inspekcije ne otkloni utvrđene nepravilnosti, nadležna inspekcija će o tome dostaviti obavijest Ministarstvu s ciljem donošenja lješenja o zabrani daljnjeg rada i brisanja visokoškolske ustanove/organizacione jedinice iz Registra licenciranih i akreditovanih visokoškolskih ustanova.

(6) Ministarstvo će donijeti lješenje iz stava (5) ovog člana i po službenoj dužnosti izvršiti brisanje visokoškolske ustanove/organizacione jedinice iz Registra licenciranih i akreditovanih visokoškolskih ustanova.

(7) Kada nadležna inspekcija za obrazovanje i nauku utvrdi nepravilnosti u radu visokoškolske ustanove/organizacione jedinice koje ne sprečavaju daljnji rad odnosno kada utvrdi da visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica ne postupa ili postupa nepravilno ili

nepotpuno prema obavezama koje su joj određene propisima, obavezna je prema utvrđenom činjeničnom stanju naložiti odgovarajuće upravne mjere i to:

a) narediti da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone na način i u roku kako je određeno ovim zakonom ili ukoliko takav rok nije propisan odrediti primjereni rok u skladu sa zakonom;

b) narediti preduzimanje odgovarajućih upravnih radnji i mjera radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostatka koje je visokoškolska ustanova obavezna preduzeti u roku i na način kako je naloženo;

c) narediti visokoškolskoj ustanovi preduzimanje odgovarajućih mjera radi potpune i pravilne primjene ovog zakona, drugih propisa i akata donesenih na osnovu ovog zakona;

d) zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti sa ovim zakonom, provedbenim propisima i aktima donesenim u cilju provođenja ovog zakona;

e) podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;

f) podnijeti izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;

g) preduzeti druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlaštena.

(8) Inspekcija za obrazovanje i nauku upravne mjere nalaže lješenjem, protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

DIO PETNAESTI - KAZNENE ODREDBE

Član 147.

(Kazne za prekršaj)

(1) Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

a) se na visokoškolskoj ustanovi vrši političko ili stranačko organiziranje ili djelovanje, što je u suprotnosti sa odredbama člana 15. ovog zakona;

b) visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Kantona ili u drugoj državi organizira studij na području Kantona bez prethodne

saglasnosti Vlade Kantona, što je u suprotnosti sa odredbama člana 25. ovog zakona;

c) rektor ili direktor ne obustavi od izvršenja opći akt koji nije u saglasnosti sa ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici, i o tome ne obavijesti Ministarstvo, što je u suprotnosti sa odredbama člana 63. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM.

Član 148

(Kazne za prekršaj)

(1) Novčanom kaznom od 1.500 do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

a) otpočne sa radom prije upisa u sudski registar suprotno članu 24. ovog zakona;

b) otpočne sa radom bez dobijanja licence i akreditacije, suprotno odredbama članova 30., 31., 32., 33. i 34. ovog zakona;

c) ne vodi propisane matične knjige i evidencije u skladu sa članom 40. ovog zakona;

d) ne pokrene i provede postupak za izbor nastavnika i saradnika u isto ili više zvanje u skladu sa odredbama člana 79. i 80. ovog zakona;

e) izvrši izbor nastavnika i saradnika suprotno odredbama članova 83., 84., 85., 86. i 87. ovog zakona;

f) ne vrši ljekarski sistematski pregled radnika visokoškolske ustanove u skladu sa članom 88. stav (3) ovog zakona;

g) ne zaključi ugovor u skladu sa odredbama člana 97. ovog zakona;

h) ne provede postupak upisa studenata u skladu sa odredbama članova 95,99. i 100. ovog zakona,

i) ne izvodi nastavu po nastavnom planu i nastavnom programu koji je donio nadležni organ, shodno članu 133. ovog zakona;

j) ne izvrši naloženu upravnu mjeru u roku i na način kako je naloženo rješenjem nadležne inspekcije za obrazovanje i nauku iz člana 146. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.500 do 3.000 KM.

Član 149

(Kazne za prekršaj)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

a) rektor ili direktor bude imenovan ili razriješen suprotno odredbama člana 58. i 62. ovog zakona;

b) dekan bude imenovan ili razriješen suprotno odredbi člana 71. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice visokoškolske ustanove novčanom kaznom od 500 do 1000 KM.

DIO ŠESNAESTI - OVLAŠTENJE ZA DONOŠENJE PROPISA

Član 150

(Nadležnost ministra za donošenje provedbenih propisa)

Ministar će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:

a) sastavu i radu komisije matičara iz člana 20. ovog zakona;

b) načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diplomi iz člana 40. ovog zakona;

c) sadržaju javnih isprava iz člana 41. ovog zakona;

d) priznavanju inostranih visokoškolskih obrazovnih kvalifikacija iz člana 43. ovog zakona;

e) sadržaju i načinu vođenja registra iz člana 46. ovog zakona;

f) sadržaju indeksa iz člana 96. ovog zakona;

g) korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja iz člana 119. ovog zakona,

h) postupku uvođenja novog studijskog programa iz člana 121. ovog zakona.

Član 151

(Nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa)

Vlada Kantona će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrditi standarde i normative visokog obrazovanja i donijeti odluku o načinu finansiranja studijskih ciklusa iz sredstava budžeta Kantona iz člana 142. ovog zakona.

DIO SEDAMNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 152

(Pravo na završetak studija)

(1) Student upisan na visoku školu ili studijski odsjek u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovog zakona ima pravo završiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njegovog upisa u roku utvrđenom statutom univerziteta.

(2) Visokoškolske ustanove Zeničko-dobojskog kantona su u obavezi da usklade statut sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Javna visokoškolska ustanova uspostavlja internu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službene novine Federacije BiH", broj: 15/21).

Član 157

(Lica izabrana na rukovodeće funkcije)

(1) Lica izabrana na rukovodeće funkcije, po uslovima koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju svoj status do isteka mandata.

(2) Tekući mandati organa rukovođenja iz stava (1) ovog člana, računaju se kao prvi mandat, i iste osobe mogu biti ponovo birane na iste funkcije ukoliko ispunjavaju uslove predviđene odredbama ovog zakona.

(3) Postupci izbora nastavnika i saradnika započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po ranijim propisima ukoliko je to povoljnije za njih.

Član 158

(Primjena važećih propisa)

(1) Do donošenja propisa iz člana 150. ovog zakona primjenjuju se provedbeni propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje sa primjenom Zakon o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18, 04/19, 19/20 i 15/21).

Član 159

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".